

- квітня 2011 року № 504/2011.
3. Семашко Н.А. Профилактическое направление в лечебной медицине/ В кн. Н.А. Семашко. Избранные произведения// М.: Госизд-во медицинской литературы, 1954. С.152-159.
 4. ДСТУ ISO 9000-2001. Системи управління якістю / Основні положення та словник. – К.: Держстандарт України, 2001. – 33 с.
 5. Occupational health and safety management systems – Requirements / OHSAS 18001:2007. 25 с.
 6. Глобальная стратегия профилактики инфекций, передаваемых половым путем, и борьбы с ними на 2006-2015 гг. / Всемирная организация здравоохранения, 2007. 63 с. ISBN 978-92-4-456347-2 (NLM classification: WC 142)
 7. Концептуальні підходи до формування сучасної профілактичної стратегії в охороні здоров'я: від профілактики медичної до профілактики соціальної: Монографія / Москаленко В.Ф. К.: Авіцена, 2009. 240 с., іл. – Бібліогр. : в кінці розділів. ISBN 978-966-2144-08-6.

Резюме

ГЛОБАЛЬНІ СТРАТЕГІЇ ПРОФІЛАКТИКИ:
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ МОДЕЛІ ЧЕТВЕРТОГО
ПОКОЛІННЯ

Бірюков В.С.

Дана робота присвячена аналізу нових підходів у формуванні глобальної теорії профілактики порушень здоров'я. Об'єктом дослідження з'явилися моделі профілакти-

ки, використовувані для вирішення різних завдань охорони здоров'я. На прикладі методологічних підходів, що використовуються Всесвітньою Організацією Охорони здоров'я в програмі глобальної профілактики, концепції глобальної стратегії профілактики академіка В.Ф. Москаленко та рекомендацій міжнародних стандартів з охорони праці та здоров'я OHSAS створена концептуальна модель глобальної профілактики 4-го покоління.

Ключові слова: теорія профілактики, ВОЗ, OHSAS

Summary

GLOBAL STRATEGY FOR PROPHYLAXIS:
THE FOURTH GENERATION OF
INTELLIGENT MODEL

Biryukov V.S.

This work is devoted to analysis of new approaches to preventing the formation of a Global theory of disease prevention. The study' object was the prevention models used for a variety of health care problems. On the example of World Health Organization's methodological approaches used for Global prevention program, concept of a Global prevention strategy by Academician V.F. Moskalenko and recommendations of international standards on occupational safety and health OHSAS created a conceptual the 4th generation model of Global prevention.

Keywords: theory of prophylaxis, WHO, OHSAS

*Впервые поступила в редакцию 04.05.2012 г.
Рекомендована к печати на заседании
редакционной коллегии после рецензирования*

УДК 616-036.22:61:556.1/7

ЕПІДЕМІОЛОГІЧНІ РИЗИКИ ТРАНСПОРТУ

Лісобе́й В.О.¹, Сіде́нко В.П.², Кузнє́цов О.В.¹, Бадюк Н.С.¹

1 - ДП Український НДІ медицини транспорту;

2 - Центральна СЕС на водному транспорті України.

Дослідженнями встановлено збереження потенційної небезпеки завезення і розповсюдження на території України збудників інфекційних та паразитарних захворювань об'єктами водного, залізничного, повітряного і автомобільного транспорту.

Проведено мікробіологічні аналізи змивів і серед них визначена питома вага заражених. Вони склали на водному транспорті 34,3%, на залізнично-дорожньому - 27,2%, на міському (автомобільному і електричному) - 21,9%.

Вивчено активність дезінфекційних засобів. При використанні препаратів: дезінфекта (робочий розчин - 0,8%), дезактин (робочий розчин - 0,2%), Клорсет (робочий розчин - 0,1%), Неохлор (робочий розчин - 0,1%) - визначено пріоритетний порядок препаратів, які рекомендуються для дезінфекції внутрішніх поверхонь транспортних засобів.

Ключові слова: транспорт, показники епідеміологічних ризиків, знезараження

Вступ

Розповсюдження інфекційних захворювань супроводжувало транспорт з моменту його застосування людством. Зараз, у зв'язку зі збільшення видів транспортних засобів та їх використанням кожною людиною незалежно від віку, статі, соціального положення, належності її до пасажирів, чи транспортних працівників, транспорт посів провідне місце у чинниках епідеміологічних ризиків. Його значення зростає приєднанням вантажів які здатні розповсюджувати вірусно-бактеріальних інфекцій і паразитози [1-6].

Попередження небезпеки епідеміологічних ризиків транспорту вимагає поглибленого вивчення міжнародних торгових, економічних, культурних зв'язків і епідеміологічної ситуації з карантинними і іншими природно вогнищевими хворобами, як за кордоном, так і в нашій країні, а також можливі шляхи завезення цих хвороб, міжнародними повітряними, морськими і сухопутними видами транспорту.

Україна має кордони з Молдовою, Румунією, Угорщиною, Словенією, Польщею, Білоруссю, Росією. Функціонування міжнародних транспортних коридорів, що проходять скрізь Україну відбувається через 34 морських і річкових порти, 19 аеропортів, більше 186 населених пунктів і станцій на автодорожніх трасах і залізничних магістралях.

Враховуючи об'єм і інтенсивність вантажних і пасажирських перевезень різними видами транспорту, поза сумнівом, актуальним залишається завдання санітарної охорони прикордонних територій України і виконання повного обсягу регламентованих протиепідемічних заходів на об'єктах транспорту [7 -11].

Система санітарної охорони території країни має бути спрямована на запобігання розповсюдженню біологічних патогенів небезпечних для людини шляхом пошуку ефективних дезінфекційних, дезінсекційних і дератизаційних препаратів [12-14].

Мета роботи

Дослідження наявності біологічних санітарно-показових забруднень основних транспортних об'єктів, що може свідчити про можливість розповсюдження по території України чинників епідеміологічних ризиків та визначення сучасних дезінфекційних, дезінсекційних та дератизаційних засобів їх знешкодження.

Методи та об'єкти досліджень

З метою визначення можливості розповсюдження інфекційних захворювань транспортними засобами застосовані епідеміологічні та мікробіологічні методи дослідження змивів з поверхонь у транспортних засобах на рівень їх забруднення показовими мікробіологічними штамми і яйцями гельмінтів.

Змиви брали з предметів ужитку (посуд, рушники і спецодяг персоналу, меблі буфетів, кухонь, приміщень приймання їжі постільна білизна, питні бачки і ін.) загальноприйнятими методами.

В цілому, оцінку рівня бактеріального і паразитарного забруднення із статистичною обробкою матеріалу проводили відповідно до правил, які надані у відповідних методичних керівництвах і вказівках.

Результати досліджень

При санітарно-мікробіологічних дослідженнях змивів встановлена наявність біологічних патогенів у приміщеннях водного, залізничного і автомобільного транспорту (таблиці 1). Так на водному транспорті (таблиці 1). Так на водному транспорті в змивах: бактерії групи кишкової палички (БГКП) виявлені у 34%, на залізничному у 30 % ; на автомобільному у 17,5%. а яєць кишкових гельмінтів – відповідно: 6%; 0,8%,7,5%.

Результати вивчення ефективності санітарно-протиепідемічних заходів на залізничному транспорті із застосуванням деззасобів, які використовуються Одеською дорожньою санепідстанцією (пасажирські вагони дальнього сполучення, електропотяги приміського сполучення Одеської залізниці) представлені в таблиці 2.

Приведені дані свідчать про необхідність проведення регулярної, після рейсової дезінфекції транспортних засобів.

Результати вивчення активності дезінфікуючих засобів надані у таблиці 3.

Окрім препаратів наведених у таблиці проведені дослідження якості профілактичних дезінфекційних робіт, препаратом «Неохлор» на вокзалах, пасажирських і місцевого сполучення. На вокзалах з 1216 змивів незадовільний результат дезінфекції встановлений в 20 випадках (1,7 %). У пасажирських потягах з 3885 змивів незадовільний результат дезінфекції виявлений в 64 випадках (1,6 %). У приміських потягах з 3735 змивів незадовільний результат дезінфекції визначений всього в двох випадках (0,3 %).

Спілкування пасажирів і забрудненість салонів транспортних засобів свідчать про можливість контактно-побутового способу передачі патогенів.

У таблиці 4 узагальнені інформативні дані результатів досліджень на різних видах транспорту.

Для контролю ефективності приготованих робочих розчинів нами розроблений (проект) «Біотест контролю дезінфектантів (БТКД)», призначений для мікробіологічної оцінки ефективності дезінфікуючих препаратів (робочих розчинів) в діяльності СЕС.

БТКД - виконується на моделі суспензії кишкової палички, нанесеної краплями на очне скло з подальшим внесенням краплями (порівну), приготованих робочих дезрозчинів з 20-30 хвилинною експозицією. До висихання суміші - відбираються краплі для вивчення рухливості в темному полі зору. З підсушеної суміші готують препарат, фіксують і забарвлюють по Граму. При позитивній оцінці якості робочого роз-

чину дезінфектанту в досліді спостерігається відсутність або деструкція мікробних тіл порівняно з контролем.

Обговорення результатів

Приймаючи до уваги наявність забруднення транспортних засобів санітарно – показовими мікроорганізмами проведено вивчення системи їх прибирання та дезінфекції з метою розробки рекомендацій його покращання.

На пасажирських транспортних - морських і річкових судах прибирання салонів, кают, місць культурно-побутового і масового призначення виконується силами екіпажів.

Дезінфекція виконується виключно за розпорядженням санітарно-карантинної служби СЕС на водному транспорті за епідоказаннями, при виявленні інфекційного хворого. Поточний вибіркового контролю біологічного забруднення (бактеріально-гельмінтологічного) в каютах, культурно-побутових місцях відпочинку - на судах морського і річкового транспорту - не проводиться, не дивлячись на наявність на пасажирських судах значної кількості м'яких (з ворсистим покриттям) меблів і килимових покриттів, на яких адсорбується мікрофлора і килимові кліщі, що володіють алергизуючими властивостями. Санепідслужбою на водному транспорті відбираються тільки змиви на бактерії групи кишкової палички в харчоблоках, ресторанах, барах суден (устаткування, інвентар, посуд).

Таблиця 1

Рівні біологічного забруднення поверхонь предметів у приміщеннях водного, залізничного та автомобільного транспорту

№ п/п	Види досліджень	Водний транспорт			Залізничний транспорт			Автомобільний транспорт		
		Кількість		% позитивних результатів	Кількість		% позитивних результатів	Кількість		% позитивних результатів
		об'єктів	досліджень		об'єктів	досліджень		об'єктів	досліджень	
1	Бактеріологічні дослідження на БГКП	5	130	34	740	6628	30	16	243	17,5
2	Паразитологічні дослідження на яйця кишкових гельмінтів	5	130	6,0	740	6628	0,8	16	243	7,5

Таблиця 2

Показники біологічного забруднення поїздів при проведенні робіт по Одеській залізниці (по матеріалам аналітичних досліджень)

Види досліджень	Кількість забруднених змивів	
	До обробки	Після обробки
Бактеріологічний контроль якості дезінфекції	5714/917 (16%)	12533/427 (3,4%)
Дослідження змивів на яйця гельмінтів	1018/7 (0,7%)	878/0

Троєми вантажних і вантажопасажирських суден, призначених під харчові вантажі і сировину, фумігуються дез. препаратами силами бригад відділів профдезінфекції (ВПД) СЕС на водному транспорті або при-

ватними фумігаційно-дезінфекційними фірмами за заявочно-договірною системою.

На залізничному транспорті під час рейсу здійснюється вологе прибирання купе і туалетів із застосуванням миючих засобів, разом із збором, і видаленням сміття. Повне вологе прибирання проводиться в день екіпіровки вагонів постільним приладдям, білизною посудом, інвентарем і паливом.

Деінфекція проводиться одноразово 6-8 разів на місяць залежно від графіка руху поїздів силами дезбригад пасажирського вагонного депо станції.

На електропотягах місцевого сполучення вологе прибирання і дезобробка здійснюється 4-6 разів (щомісячно) силами відділів профілактичної дезінфекції (ВПД).

Вантажні залізничні вагони, які призначені для перевезення харчової сировини і харчових продуктів, обробляються ВПД санепідстанцій, або дезінфекційно-фумігаційними фірмами на договірних умовах.

Контроль за якістю дезінфекції виконується за графіком одноразово, щомісячно дезвідділами СЕС.

На автотранспорті (машини, автобуси) первинна і завершальна обробка проводиться водіями без використання миючих і дезінфікуючих засобів.

На авіаційному транспорті цивільної авіації прибиранням приміщень пасажирських авіалайнерів і аеровокзалів займаються бригади, які працюють на договірній основі і контролюються лікарем-епідеміологом відомчої медсанчастини аеропорту, підлеглої його

адміністрації. Зважаючи на відсутність власної лабораторної бази, лабораторний контроль практично не проводиться.

На міському транспорті (трамваях і тролейбусах) прибирання виконується в депо після рейсу, без застосування миючих і дезінфікуючих засобів.

На всіх видах транспорту відсутні методичні рекомендації щодо технології прибирання із застосуванням миючих і дезінфікуючих засобів.

Подальший розвиток профілактичних робіт протиепідемічної спрямованості і підвищення їх якості на транспорті гальмується недостатньою матеріально-технічною базою, а також незадовільною забезпеченістю СЕС спеціалізованим транспортом. У ряді областей, на транспорті звертає увагу деяке зниження показників об'єму і своєчасності не тільки евакуації інфекційних хворих, але і виконання завершальної дезінфекції у вогнищах інфекційних захворювань; профілактична дезобробка транспортних засобів, так само як і лабораторний облік ефективності заходів, часто не проводиться, або виконується формально. На території транспортних коридорів, стан-

Таблиця 3

Засоби для дезінфекції у транспортних об'єктах

Найменування засобу	Робочий розчин		Норма витрат робочого розчину на 1 м ² поверхні (мл/м ³)
	%	Експозиція	
Аеродимін2000	гот. р-н	5	50
Діамант	0,5-1	80-30	3 миючим компонентом 100
Бациллоцид расант	0,25-0,5	80-15	3 миючим компонентом 200
Бациллол АФ	гот. р-н	5	Швидка дезінфекція 50
Гембар	0,1	60	Пролонгована дія від 3 до 30 днів, 150
Демокс	0,25	80	100
Дезоксон-0	0,05-1		Надоцтова кислота 300
Дісмозон пур, міліграм-11.80	0,5-1	60-15	Гранупят в сошетах 100
Дексазал	0,5-1	60-30	100
Дезінфект	2,3	80	У присутності людей 100
Десиосепт АФ	гот. р-н	2	Швидка дезінфекція 50
Квікдес	гот. р-н	2	Швидка дезінфекція 50
Клінісепт	2	60	200
Ліеоформін спеціальний	2	60	100
Мікробак Форте	0,5-1	60-30	100
Мікробак екстра	1-2,5	60-15	100
Медідес	0,75-0,25	60-30	100
Мікроцид АФ	гот. р-н	1-5 хв	Швидка дезінфекція 50
Сан-септ	0,05-1	60-30	100
Самаровка	0,5	60	Окрім туберкульозу 100
Сентустін	0,5	80	3 миючим компонентом 200
Сокрена	2	60	3 миючим компонентом 500
Септодор	0,05	80	3 миючим компонентом 200
Славін	0,5	80	Окрім туберкульозу 100
Тарралін	0,5	80	3 миючим компонентом 100

Фонове біологічне забруднення (БГКП, яйцями гельмінтів) об'єктів транспорту

Найменування видів транспорту	Кількість об'єктів	Кількість проб	БГКП		Яйця гельмінтів (прості)	
			кількість проб	% позитивних	кількість проб	% позитивних
Водний:	4	110	70	34,3	40	5
Залізничний, зокрема:	256	1685	885	27,2	800	0,125
Пасажирські потяги дальнього сполучення	190	1050	355	27	695	-
Електропотяги приміського сполучення	11	145	40	17,5	105	0,95
Вантажні криті вагони	45	390	390	26,7	-	-
Вантажні зерновози	10	100	100	38	-	-
Міський:	16	243	183	21,9	60	21,7
Трамваї	6	80	40	20	40	25
Тролейбуси	5	80	43	27,9	40	10
Маршрутки	3	60	60	21,7	-	-
Маршрутні автобуси	2	40	40	17,5	-	-

ціях екіпіровки транспортних засобів відсутня суцільна дератизація.

В цілях подальшого зміцнення і розвитку дезінфекційних, дезінсекційних і дератизаційних заходів рекомендується посилити контроль за дотриманням режимних вимог з боку санепідслужби на різних видах транспорту у відношенні технології виконання санітарно-протиепідемічних заходів щодо дезінфекції, дезінсекції і дератизації.

На водному транспорті (морські судна) слід піддавати регулярному вологому прибиранню із застосуванням м'яких засобів і деззасобів підсобних приміщень згідно складеного графіка робіт карантинним відділом СЕС на водному транспорті; виконувати контрольні дослідження хлор речовин, що містяться, в робочих розчинах; при обстеженні суден, що прибувають, в українські порти здійснювати у всіх випадках заходи дератизаційно-дезінсекційні, а також застосовувати ефективні засоби боротьби з кровосальними комахами і гризунами.

На залізничному транспорті (пасажирські і вантажні вагони, призначені для перевезення продуктів харчування) проводити систематично, згідно графіка робіт, профілактичну обробку із застосуванням м'яких і деззасобів всіх вагонів на станціях (пунктах) їх екіпіровки; виконувати контрольні аналізи змивів з внутрішніх поверхонь приміщень на бактерії групи кишкової

Таблиця 4 палички (БГКП) і яйця кишкових гельмінтів; аналізувати результати досліджень в оцінці якості проведених заходів; здійснювати систематично вибірково виловлювання гризунів у вагонах, а також на території пунктів екіпіровки; у випадках їх виявлення передавати матеріали в лабораторії санепідстанцій для проведення спеціальних досліджень.

На повітряному транспорті

проводити систематично (за графіком) вологе прибирання із застосуванням м'яких засобів і деззасобів салонів авіалайнерів (пункти підготовки і відправки літаків в рейс, ангари); виконувати контрольні дослідження змивів з внутрішніх поверхонь салонів на кишкову паличку і яйця кишкових гельмінтів до і після проведеної обробки; піддавати ретельному дослідженню салони і кабіни літаків, що виконують пасажирські і вантажоперевезення на маршрутах жарких і тропічних країн, на наявність кровосальних комах, з подальшим їх виловом і дослідженням на небезпечні патогени в лабораторіях санепідстанцій.

На автоелектродорожному транспорті (автобуси, мікроавтобуси, маршрутні таксі, тролейбуси, трамваї) необхідно регулярно проводити у салонах вологе прибирання із застосуванням дезінфекційних засобів; розробити і виконувати маршрутний графік профілактичних робіт; здійснювати не рідше 1 разу на квартал лабораторний контроль змивів з внутрішніх поверхонь салонів на кишкову паличку і яйця кишкових гельмінтів.

Висновки

1. У транспортній галузі визначена несприятлива санітарно-епідеміологічна ситуація при якій зберігається небезпека завезення і розповсюдження збудників інфекційних і паразитарних хвороб засобами водного, залізничного, повітряного і автомобільного транспорту.

2. Розроблена комплексна програма вивчення кожного виду транспорту з індикації мікроорганізмів групи кишкових паличок і кишкових гельмінтів (найпростіших) в змивах з об'єктів внутрішніх приміщень транспортних засобів.
 3. Проведені лабораторні аналізи змивів за наслідками яких встановлений специфічний фон контамінування об'єктів транспорту що склав: на водному транспорті 34,3%; залізничному - 27,2%; автомобільноелектричному - 21,9%.
 4. Вивчена активність дезінфекційних засобів при використанні препаратів: дезінфекта (робочий р-н – 0,8%), дезактин (робочий р-р – 0,2%), клоросет (робочий р-н – 0,1%), неохлор (робочий р-н – 0,1%); складений пріоритетний регламент препаратів, що рекомендуються при використанні для дезінфекції внутрішніх поверхонь транспортних засобів.
 5. Розроблені рекомендації щодо вдосконалення проведення дезінфекційних робіт, спрямованих на посилення контролю за дотриманням режимних вимог відносно технології виконання санітарно-протиепідемічних заходів на транспорті і його інфраструктурах.
6. Бощенко Ю. А. Организация мероприятий по предупреждению заноса и эпидемического распространения особо - опасных вирусных геморрагических лихорадок. / Ю. А. Бощенко // Материалы I международной научно-практической конференции «Проблемы гигиены и эпидемиологии на железнодорожном транспорте». – Львов, 1996.- С. 169-171.
 7. Сте-рилизация и дезинфекция изделий медицинского назначения. Методы, средства и режимы: ОСТ-42-21-2-85 .- МЗ СССР, 1985.
 8. Об усовершенствовании организации медицинской помощи больным ВИЧ - инфекцией /СПИДом: Приказ МЗ Украины № 120 от 25.05.2000 г.
 9. Бондарева Л. А. О зарегистрированных положительных на-ходках ооцист криптоспоридий с пред-метов окружающей среды в Одесской области. / Л. А. Бондарева, В. А. Олешенко // Санэпиднадзор на транспорте - Ильичевск, 1999. - С. 240-246.

Література

1. Бароян О. В. Очерки по мировому распространению важнейших заразных болезней человека. / О. В. Бароян - М.: Медицина, 1967, - 345 с.
2. Васильев Г. К. От санитарной охраны границ к санитарной охране территорий. / Г. К. Васильев, Э. Ю. Гольд, Л. М. Марчук - М.: Медицина, 1974.- 207 с.
3. Лоранский Д. Н. Санитарная охрана моря. / Д. Н. Лоранский, В. М. Рэскин, Н. Н. Алфимов - М.: Медицина, 1975.- 165 с.
4. Сиденко В. П. О возможности заноса вирусов на территории СССР современными транспортными средствами. / В. П. Сиденко, Е. М. Поляков, Л. Д. Степановская и др. // Респуб. Сб-к. Вирусы и вирусные заболевания.- Киев, 1976.- С.17-21.
5. Андрущенко Н. С. К вопросу совершенствования работы по санитарной охране территории Украины от завоза и распространения карантинных и особо опасных заболеваний в пунктах пересечения границы железнодорожным транспортом. / Н. С. Андрущенко // Материалы I междуна-родной научно-практической конфе-ренции «Проблемы гигиены и эпиде-миологии на же-лезнодорожном транс-порте». – Львов, 1996.- С. 169-171.
6. Бощенко Ю. А. Организация меропр-ятий по предупреждению заноса и эпи-демического распространения особо - опасных вирусных геморрагических лихорадок. / Ю. А. Бощенко // Материалы I междуна-родной научно-практической конференции «Проблемы гигиены и эпидемиологии на же-лезнодорожном транспорте». – Львов, 1998. - С. 134-135.
7. Сте-рилизация и дезинфекция изде-лий медицинского назначения. Мето-ды, средства и режимы: ОСТ-42-21-2-85 .- МЗ СССР, 1985.
8. Об усовершенствовании организа-ции медицинской помощи больным ВИЧ - инфекцией /СПИДом: Приказ МЗ Украины № 120 от 25.05.2000 г.
9. Бондарева Л. А. О за-регистирован-ных положительных на-ходках ооцист криптоспоридий с пред-метов окружа-ющей среды в Одесской области. / Л. А. Бондарева, В. А. Олешенко // Санэ-пиднадзор на транспорте - Ильичевск, 1999. - С. 240-246.
10. Зуб С. А. Состояние и перспективы взаимодействия СКО ла-боратории для решения задач по по-вышению эффективности санитарно-эпидемио-логического контроля на транспортных средствах.// С. А. Зуб, А. В. Кузнецов, Л. С. Олешенко и др.// Санэпид-над-зор на транспорте. Ильичевск, 1999. - С. 251-252.
11. Международные медико-санитарные правила (2005 г.) — 2-е изд. — Швей-цария, 2008. — 82 с.
12. Талаева Ю. Г. Состояние и перспекти-ва гигиенического изучения биологи-ческого загрязнения объектов окружа-ющей среды. / Ю. Г. Талаева // Гиги-ена и сани-тария. - 1988. - № 3. - С. 4-6.
13. Войтенко А. М. К вопросу изучения биологического загрязнения объектов транспорта и в системе лечеб-но-про-филактических учреждений / А. М. Войтенко, А. В. Кузнецов, В. П. Сиденко и др. // Акту-альные проблемы транспортной меди-цины. – 2007. - № 2(8). - С. 39-49.
14. Кузнецов О. В. Епідеміологічні особли-

вості активізації деяких зоонозів і паразитарних хвороб, пов'язаних з існуванням міжнародних транспортних коридорів (матеріали аналітичних досліджень). / О. В. Кузнецов // Вісник морської медицини. – 2009. – № 1(43). – С. 19-33.

Резюме

ЕПІДЕМІОЛОГІЧНІ РИЗИКИ ТРАНСПОРТУ

*Лісобей В.О., Сіденко В.П.,
Кузнецов О.В., Бадюк Н.С.*

Исследованиями установлено сохранение потенциальной опасности завоза и распространения на территории Украины возбудителей инфекционных и паразитарных заболеваний объектами водного, железнодорожного, воздушного и автомобильного транспорта.

Проведены микробиологические анализы смывов и среди них определен удельный вес зараженных. Они составили на водном транспорте 34,3%, на железнодорожном - 27,2%, на городском (автомобильном и электрическом) - 21,9%.

Изучена активность дезинфекционных средств. При использовании препаратов: дезинфекта (рабочий раствор – 0,8%), дезактин (рабочий раствор – 0,2%), хлорсет (рабочий раствор – 0,1%), неохлор (рабочий раствор – 0,1%) определен приори-

тетный порядок препаратов, которые рекомендуются для дезинфекции внутренних поверхностей транспортных средств.

Ключевые слова: дезинфекционные средства, транспорт

Summary

EPIDEMIOLOGIC RISKS OF TRANSPORT

*Lisobey V.O., Sidenko V.P.,
Kuznetsov O.V., Badyuck N.S.*

There is potential danger of shipment and dispersion of infectious and parasitic diseases pathogens by objects of water, railway, air and automobile transport on the territory of Ukraine. Microbiological analysis of outwashes has shown that the amount of contaminated ones on the water transport constituted 34,3%, on the rail way transport – 27,2% and on the urban electric and automobile - 21,9%. The activity of the following disinfectants have been analyzed: *desinfect* (working solution – 0,8%), *desactine* (working solution – 0,2%), *cloraset* (working solution – 0,1%), *neochlorine* (working solution – 0,1%) and their priority for the inner surfaces of transport means disinfection has been determined.

Keywords: disinfectants, transport

*Впервые поступила в редакцию 07.05.2012 г.
Рекомендована к печати на заседании
редакционной коллегии после рецензирования*

УДК 614.777:628.16

КОМБІНОВАНЕ ПОСЛІДОВНЕ ЗАСТОСУВАННЯ ХЛОРУ ТА ДІОКСИДУ ХЛОРУ ДЛЯ ЗНЕЗАРАЖЕННЯ ПИТНОЇ ВОДИ

Петренко Н.Ф., Созінова О.К., Андрейцова Н.І.

Український НДІ медицини транспорту МОЗ України, м. Одеса

Представлені результати по обробці хлорованої питної води діоксидом хлору. Встановлено статистично достовірне зниження концентрації хлороформу і трихлоретилену, можливе підвищення концентрації чотирихлористого вуглецю. Запропоновано вільнорадикальних механізм окислювальної деструкції хлороформу під дією діоксиду хлору.

Ключові слова: питна вода, знезараження, діоксид хлору, хлор, хлороформ, тетрахлорвуглець

Вступ

Сьогодні інтенсивно розробляються екологічно більш чисті та безпечні методи знезараження води, альтернативні хлоруванню. Кожний метод знезараження має позитивні та негативні характеристики, тому розвиваються комбіновані методи. Сполучення двох або більше дезінфектантів дозволяє не тільки усунути властиві їм недоліки, але й за

рахунок виникнення синергічних ефектів підсилювати їх антимікробну дію. Досягнення високого ступеню очищення води від вірусів, цист найпростіших, лямблій можливе лише при оптимізації технологічного процесу, який включає коагуляцію, флокуляцію, фільтрування, знезараження. Однак жоден хімічний дезінфектант або їх група не може бути універсальними для всіх випадків, тому що для кожного конкретного об'єкту необхі-